

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani. G. Peter Mayr, posestnik v Kranju, namesto venca na krsto umrle gospe Belarjeve v Ljubljani 10 K.

† **Ivan Zupancec**, nadučitelj v Fari-Vasi je umrl dne 9. t. m. Usoda je reveža preganjala; zato je hudo obolel na živcih; v trenutku duševnega razburjenja je imenovan dan skočil v Kolpo, kjer je našel prezgodnjo smrt, zapustivši vdovo in 4 nepreskrbljene otroke. Pokojnik je bil nadarjen in zelo izobražen učitelj, ki je delal čast našemu stanu. Pričakujemo, da nam kedo njegovih sedevov napiše natančen nekrolog.*) Mir in pokoj njega blagi in plemeniti duši!

† **Marija Moser**, učiteljica v Št. Vidu pri Vipavi, je umrla dne 15. t. m. v deželni bolnici v Ljubljani. N. v. m. p.

Pomanjkanje učiteljev na Kranjskem prihaja vedno občutnejše. Novega naraščaja ni, starejši učitelji pa izmirajo. Po novem letu je umrlo na Kranjskem že šest učiteljev! Kam pridemo?! Naraščaja pa toliko časa ne bo, dokler se izdatno ne izboljšajo učiteljske plače. Čudimo se, da merodajni krogi nečejo izprevideti tega.

„**Zvonček**“ ta naš izborni mladinski list, dobiva še vedno novih naročnikov in ni ga že skoraj kraja v slovenski domovini, kjer bi se ne čital naš „Zvonček“. Tako je prav!**)

Odlikovan slovenski učitelj. „Društvo avstrijskih učiteljev“ na Dunaju je volilo že več let g. J. Bezlaja v odbor. Društveni list „Zeitschrift für Zeichen- und Kunstunterricht“ je pa v zadnji številki objavil tudi njegovo razpravo: „Mathematischer Nachweis über die Genauigkeit der im XIII. Jahrgang veröffentlichten Bogen- und Winkeltheilung“. — Čestitamo vrlému tovarišu!

Kakšen bodi šolski nadzornik? Če hočeš to zvedeti, preberi ministrski odlok z dne 28. listopada 1872, št. 883, s katerim se daje instrukcija provizornim šolskim nadzornikom v Galiciji. V tej instrukciji beremo med drugim: „Ne da bi škodoval svojemu uradnemu ugledu, naj nadzornik vendar preudari, da ne doseže vedno pričakovanega uspeha, ako kaže povsod in v vselej preveč svoj službeni značaj... Nikar naj si ne misli, da je samo ona metoda, katero je nadzornik za pravo spoznal, sploh in pri vseh okolišnostih absolutno veljavna in edino mogoča, zakaj različna pota in različni pripomočki dovajajo do istega smotra. Nadzornik naj ne sodi postopanja učiteljevega na prvi hip in po prvem vtisku. Sploh naj pazi na to, da njegovi sveti in navodila ne potlačijo samostojnosti in ugleda učitelja; on naj nikar ne pozabi, da ima le ono delovanje kaj uspeha, katero izhaja iz individualitete, zavesti in prepričanja učiteljevega.“ Dasi je ta instrukcija od leta 1872., vendar ima v sebi še marsikaj dobrega, zato svetujemo našim nadzornikom, da jo prouče; škodovalo ne bo ne njim, ne šoli, niti nam.

Rahel opomin. Neki dunajski nadzornik je šel nedavno malo pred sklepom pouka mimo ljudske šole. Tu priteče učenec iz nje. „Stoj! Kam?“ vpraša nadzornik. „Gospodu učitelju grem po pošto znamko“. „Le pojdi!“ Nadzornik počaka pred šolo in ko pride deček nazaj, mu vzame znamko in jo nese sam dotičnemu učitelju. „Tu imate zaželeno znamko; če hočete, počakam, da ponesem tudi pismo v nabiralnik!“ To je bil sicer nepotreben — pa saj rahel opomin!

*) Primerjaj današnji dopis iz kočevskega okraja! Uredn.

**) Kakor čujemo, ni nobenega naročnika v — Kamniku! Kaj to pomeni? Uredn.

Pogumen učitelj. Pred deželnim kot prizivnim sodiščem v Gradcu se je vršila nedavno sodna obravnava med ravnateljem meščanske šole v Voitsbergu, Sahnerjem, kateri je obenem tudi deželni poslanec, in pa med tamošnjim meščanskim učiteljem Kokaljem. Ta pravda ni zanimala samo voitsberškega učiteljstva, ampak tudi druge prebivalce istega kraja. Stvar pa je bila taka: Deželni odbor štajerski je imenoval meščanskega učitelja in deželnega poslanca Sahnerja ravnateljem meščanski šoli v Voitsbergu. Pri prvi izvanredni lokalni konferenciji, pri kateri je predsedoval Sahner, pa si izprosi besede — na tej šoli že dvanajst let službuje učitelj — Kokalj, ki pravi, da ne govori samo v svojem imenu, ampak v imenu vsega učiteljskega osebja, ako izraža svoje začudenje in obžalovanje na imenovanju Sahnerja šolskim ravnateljem, ker je ta delal zavodu ves čas, kar službuje na njem, s svojim nemoralničnim vedenjem le — sramoto. Zahteval je tudi, da se postavi ta izjava v zapisnik. Kakšen obraz je napravil Sahner na te besede — ne vemo; a to vemo, da je Sahner tožil Kokalja pri okrajnem sodišču radi žaljenja časti. Pri tej obravnavi pa je Kokalj nastopil dokaz resnice. Priče iz Gradca, Celja, Knittelfelda in Marjinega Celja so potrdile Kokaljeve trditve. Dokaz resnice se je Kokalju popolnoma posrečil in sodišče ga je oprostilo obtožbe. Sahner pa ni miroval. Vložil je priziv na deželno sodišče, pa tudi tam je pogorel. Tudi deželno sodišče se je prepričalo, da so trditve Kokalja resnične, in je obsodilo Sahnerja v poravnavo vseh sodnih stroškov. Ostane li Sahner še dalje ravnatelj meščanske šole v Voitsbergu, tega ne vemo. Mi smo ta slučaj zabeležili le zato, da se vidi, kako se v naši Avstriji še sedaj malo ozira na zasluge prosilcev in kako še vedno deluje protekcija v našem stanu.

Pravila „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ so potrjena.

Vivat sequens. C. kr. okrajni šolski svet loškaškeje odpravil tajno kvalifikacijo. To je prav.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Kranjsko.

Št. 328

o. šol. sv. Na dvorazredni ljudski šoli v Fari-Vasi se razpisuje nadučiteljsko mesto s sistemizovanimi prejemki v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim potom do 15. mal. travna tusem vlagajo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 14. sušca 1900.

Primorsko.

Št. 184

o. šol. sv. Na mešanaj dvorazrednici s slovenskim učnim jezikom v Jelšanah je popolniti mesto učiteljice III. plačilnega reda.

Dobodki, združeni s to službo, so razvidni iz deželne postave za Istro z dne 14. grudna 1888, drž. zak. št. 1 et. 1889.

Prositeljice naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potom tekom štirih tednov sem predložijo.

C. kr. okrajni šolski svet v Voloski, dne 5. sušca 1900.

Predsednik: Fabiani, s. r.

Listnica upravnitva:

Gdč. M. V. in g. J. S. v L. S.: Sam Bog vedi, kaj je vzrok, da ne dobivate našega lista letos o pravem času in da nekaterih številčk celo prejeli niste. Mi razpošljemo vsako številčko vsem naročnikom o pravem času, torej mora tisti vzrok kje drugod. Takih situacij še nismo imeli nobeno leto. Zbujajo se nam razne slutnje. Če boste kaj zvedeli, nam nemudoma sporočite, da napravimo konec takim nedrednostim, ki opravičeno dražijo nas, a gotovo še bolj naše cenjene naročnike. Vidite torej: zapreke povsod. A prizadevali si bomo, da polagoma vse odstranimo! Pozdravljeni!

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Francišek Črnogaj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/4 strani 10 K, 1/8 strani 8 K, 1/16 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petil-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Jožef Pance. — Last in založba „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Tiska Millčeva tiskarnica v Ljubljani.